

Eksploracja danych - etap 2

Krzysztof Nasuta 193328, Filip Dawidowski 193433, Aleks Iwicki 193354

1. Charakterystyka zbioru

- Pochodzenie: [Kaggle](#)
- Liczba przykładów: 5819080
- Format: CSV (3 pliki: `flights.csv` - właściwy zbiór, `airports.csv` - informacje o lotniskach, `airlines.csv` - informacje o liniach lotniczych)
- Ilość zbiorów danych: 1

2. Wprowadzenie

Dataset: **2015 Flight Delays and Cancellations**

Cel: Budowa modelu predykcyjnego klasyfikującego opóźnienia lotów (`ARRIVAL_DELAY` > 15 minut)

Opóźnienia lotów mają znaczący wpływ na funkcjonowanie transportu lotniczego. Niniejszy projekt ma na celu stworzenie modelu uczenia maszynowego przewidującego opóźnienia.

Kluczowe pytania badawcze:

- Które czynniki najsilniej wpływają na opóźnienia?
- Który algorytm osiąga najlepsze wyniki?

3. Założenia wstępne

Podczas przewidywania opóźnień lotów nie będziemy uwzględniać informacji, które nie są dostępne w momencie planowania lotu, takich jak:

- `DEPARTURE_TIME` (nie mylić z `SCHEDULED_DEPARTURE`)
- `DEPARTURE_DELAY`
- `TAXI_OUT`
- `WHEELS_OFF`
- `ELAPSED_TIME`
- `AIR_TIME`
- `WHEELS_ON`
- `TAXI_IN`
- `ARRIVAL_TIME`
- `ARRIVAL_DELAY`

Spowoduje to znaczne obniżenie dokładności modeli, lecz pozwoli na realistyczne przewidywanie.

4. Przygotowanie Danych

Źródła danych:

- `flights.csv`
- `airlines.csv`
- `airports.csv`

Kroki przetwarzania:

1. Ładowanie danych z pliku `flights.csv` z ograniczeniem do 250,000 rekordów

2. Definicja zmiennej celu: **DELAYED = 1** jeśli **ARRIVAL_DELAY > 15**
4. Balansowanie zbioru danych - równa liczba opóźnionych i nieopóźnionych lotów
6. Podział zbalansowanych danych na zbiór treningowy (80%) i testowy (20%)

Cechy wykorzystane w modelu:

- Kategoryczne: AIRLINE, ORIGIN_AIRPORT, DESTINATION_AIRPORT, DAY_OF_WEEK, MONTH
- Numeryczne: YEAR, DAY, FLIGHT_NUMBER, SCHEDULED_DEPARTURE, SCHEDULED_TIME, DISTANCE, SCHEDULED_ARRIVAL

Usunięte cechy (data leakage): DEPARTURE_TIME, DEPARTURE_DELAY, TAXI_OUT, WHEELS_OFF, ELAPSED_TIME, AIR_TIME, WHEELS_ON, TAXI_IN, ARRIVAL_TIME, ARRIVAL_DELAY

5. Metodologia

Wykorzystane modele:

Model	Implementacja
„Drzewo Decyzyjne”	DecisionTreeClassifier(random_state=42)
„Las Losowy”	RandomForestClassifier(n_estimators=100, random_state=42)
„Regresja Logistyczna”	LogisticRegression(random_state=42, max_iter=1000)
„K-NN”	KNeighborsClassifier(n_neighbors=5)
„Sieć Neuronowa”	MLPClassifier(hidden_layer_sizes=(100,50), max_iter=500)

Optymalizacja hiperparametrów (Algorytm Genetyczny):

- Populacja: 15 osobników
- Generacje: 15
- Krzyżowanie: dwupunktowe (prawdopodobieństwo 0.5)
- Mutacja: gaussowska (prawdopodobieństwo 0.2, $\sigma=0.1$)
- Selekcja: turniejowa (rozmiar turnieju = 3)
- Fitness: średnia dokładność z 3-krotnej walidacji krzyżowej

Parametry optymalizowane:

Model	Parametr	Zakres
„Random Forest”	n_estimators	10-200
	max_depth	3-20
	min_samples_split	2-20
	min_samples_leaf	1-10
„Logistic Regression”	C	0.01-100.0
	max_iter	100-2000
„Neural Network”	hidden_layer_size_1	50-200
	hidden_layer_size_2	20-100
	alpha	0.0001-0.01
	max_iter	200-1000

6. Wyniki Eksperymentów

6.1. Wyniki modeli z domyślnymi parametrami

Dataset: x rekordów (zbalansowany)

Model	Dokładność	Cechy
„Decision Tree”	`x`	`x`
„Random Forest”	`x`	`x`
„Logistic Regression”	`x`	`x`
„K-NN”	`x`	`x`
„Neural Network”	`x`	`x`

6.2. Wyniki optymalizacji genetycznej

Najlepsze parametry znalezione przez algorytm genetyczny:

Model	Najlepsze parametry	CV Score	Rozmiar danych
„Random Forest”	`x`	`x`	`x`
„Logistic Regression”	`x`	`x`	`x`
„Neural Network”	`x`	`x`	`x`

6.3. Analiza ważności cech

Ranking ważności cech (Random Forest):

Pozycja	Cecha
Ważność „1.”	
`x`	`x`
„2.”	`x`
`x`	„3.”
`x`	`x`
„4.”	`x`
`x`	„5.”
`x`	`x`

6.4. Analiza wpływu usuwania cech

Wpływ usunięcia poszczególnych cech na dokładność:

Scenariusz	Random Forest	Logistic Regression	Neural Network	Liczba cech
„Wszystkie cechy”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Bez AIRLINE”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Bez ORIGIN_AIRPORT”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Bez DESTINATION_AIRPORT”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Bez DISTANCE”	`x`	`x`	`x`	`x`

„Bez informacji o lotnisku”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Bez informacji czasowych”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Tylko kategoryczne”	`x`	`x`	`x`	`x`
„Tylko numeryczne”	`x`	`x`	`x`	`x`

Najlepsze scenariusze dla każdego modelu:

- Random Forest: x (dokładność: x)
- Logistic Regression: x (dokładność: x)
- Neural Network: x (dokładność: x)

7. Wnioski i obserwacje

Wpływ balansowania danych:

- Przed balansowaniem: x opóźnionych, x nieopóźnionych lotów
- Po balansowaniu: x opóźnionych, x nieopóźnionych lotów
- Wpływ na dokładność: x

Najważniejsze cechy wpływające na opóźnienia:

1. x
2. x
3. x

Optymalizacja genetyczna vs. domyślne parametry:

- Średnia poprawa dokładności: x%
- Najlepsza poprawa: x dla modelu x

8. Rekomendacje

1. **Model produkcyjny:** x z parametrami x
2. **Kluczowe cechy:** Skupić się na x, x, x
3. **Dalsze badania:**
 - Testowanie na pełnym zbiorze danych
 - Dodanie cech pogodowych
 - Analiza sezonowości opóźnień

9. Podsumowanie

Projekt wykazał skuteczność x w predykcji opóźnień lotów. Algorytm genetyczny pozwolił na x poprawę wyników względem parametrów domyślnych. Najważniejszymi czynnikami wpływającymi na opóźnienia okazały się x.

Osiągnięte cele:

- Dokładność najlepszego modelu: x%
- Identyfikacja kluczowych cech
- Optymalizacja hiperparametrów
- Analiza wpływu poszczególnych cech

Kod źródłowy:

- model_comparison.py - porównanie modeli z domyślnymi parametrami
- genetic_tuning.py - optymalizacja genetyczna

- `benchmark_analysis.py` - analiza wpływu cech